

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В ГАЛУЗІ

спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Захист довкілля та раціональне природокористування	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	Другий (магістерський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Головань Лариса Володимирівна

Вища освіта – Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва, спеціальність «Селекція та генетика с.-г. культур»; «Екологія»; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»

Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук, 06.01.05 «Селекція і насінництво»

Досвід роботи – більше 12 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 5 методичних розробок;
- співавторка тематичних публікацій;
- учасниця наукових конференцій.

телефон	+380509827032	електронна пошта	golovanlarisa14@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі організації і контролю за використанням природних ресурсів і компонентів довкілля, оцінки рівнів негативного впливу на них антропогенних навантажень, розробки науково-обґрунтованих рекомендацій щодо проведення природоохоронних і природовідновлювальних заходів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 14 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ФК.01. Здатність контролювати й оцінювати екологічні ризики впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля.</p> <p>ФК.06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР.07. Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції.</p> <p>ПР.09. Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому середовищі під впливом природних і техногенних факторів.</p> <p>ПР.10. Оцінювати вплив промислових об'єктів на навколишнє середовище, наслідки інженерної діяльності на довкілля і пов'язану з цим відповідальність за прийняті рішення, планувати і проводити прикладні дослідження з проблем впливу промислових об'єктів на навколишнє середовище.</p>
-------------	---	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Лекція 1.	Екологічна проблема в історії людства та пошук шляхів її вирішення	Практичне заняття ПЗ 1	Класифікація природних ресурсів	Самостійна робота	Збереження стабільності клімату. Основні наукові роботи у сфері «природокористування». Проблеми забезпеченості та раціонального використання мінеральних ресурсів.
		ПЗ 2	Особливості використання природних ресурсів у різних регіонах України		
Лекція 2.	Умови і ресурси збалансованого природокористування	ПЗ 3	Основні сучасні концепції природокористування		

МОДУЛЬ 2. ЕКОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ, ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ ТА ТОЛЕРАНТНІСТЬ

Лекція 3.	Класифікація галузей господарства за рівнем екологічної толерантності	ПЗ 4	Перспективи розвитку лісових ресурсів і проблема їх раціонального використання		Зміст «Положення про регіональні кадастри природних ресурсів». Еволюція від сталості до збалансованості.
Лекція 4.	Аналіз сучасних концепцій природокористування	ПЗ 5	Еколого-економічні засади землекористування		

МОДУЛЬ 3. НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОГРЕС ТА ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Лекція 5.	Суть науково-технічного прогресу, аспекти прояву, головні складові. Питання ширшої утилізації відходів.	ПЗ 6-7	Стан та оцінка загроз в екологічній сфері		Екологічна класифікація природного капіталу. Екологічна толерантність галузі енергетики, хімічної промисловості та металургії.
Лекція 6.	Напрямки екологізації і раціонального (економного) використання природних ресурсів. Безвідходні технології виробництва.	ПЗ 8	Оцінка екологічної безпеки		
Лекція 7.	Суть та основні напрями ресурсозбереження. Приклади ресурсозбережних технологій. Вторинне ресурсокористування. Маловідходні технології.	ПЗ 9	Природні антропогенно-змінені екологічні системи. Антропогенні екологічні системи.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Боголюбов В. М., Соломенко Л. І. Основи екології та збалансованого природокористування : навч.-метод. посібн. Київ: ДІА, 2009. 158 с.
2. Боголюбов В. М., Соломенко Л. І., Предместніков О. Г., Пилипенко Ю. В. Екологія з основами збалансованого природокористування : навч.-метод. посібн. Херсон: Айлант, 2009. 216 с.
3. Екологічні основи збалансованого природокористування в агросфері : навч. посібн. / за ред. проф. С. П. Сонька, Н. В. Максименко. Харків: ХНУім. В. Н. Каразіна, 2015. 572 с.
4. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія / Ю. В. Дзядикевич та ін. Тернопіль: Астон, 2016. 392 с.

Методичне забезпечення

1. Войтків П. С. Збалансоване природокористування: метод. вказівки. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 35 с.
2. Войтків П., Іванов Є. Збалансоване природокористування: навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 182 с.
3. Клименко М. О., Залеський І. І. Збалансоване використання водних ресурсів : навч.посібн. Рівне : НУГВП, 2016. 337 с.
4. Штойко П. І. Концепції природознавства : навч. посібн. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011, 456 с.
5. Глобалізація і безпека розвитку. О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін. Київ: КНЕУ, 2001. 733 с.
6. Гавриленко О. П. Екогеографія України: навч. посібн. Київ: Знання, 2008. 646 с.
7. Географія мінеральних ресурсів України: монографія / М. Сивий, І. Паранько, Є. Іванов. Львів: Простір-М, 2013. 683 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

